

Thorndal, M.H. :
 Ærhedensker på ledelse

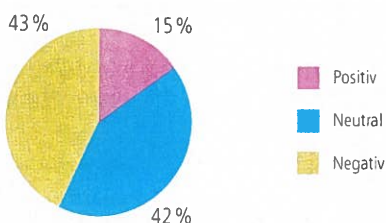
- **Væsentlighed**, dvs. noget, der har grundlæggende betydning eller konsekvens for mange mennesker. Eksempel: Skatten stiger næste år.
- **Identifikation**, dvs. noget, som læseren kan genkende sig selv i. En historie, der får læseren til at tænke 'Det kunne være mig', 'Bare det var mig' eller 'Godt, det ikke er mig'. Eksempel: Ni ud af ti danskere spiser for meget sukker.
- **Sensation**, dvs. noget, der fascinerer eller chokerer. Ofte de små, skæve historier i nogle aviser, som kan være forsidehistorier i andre aviser. Eksempel: Mand bider hund eller Kvinde overlevede en måned under sammenstyrtet hus.
- **Konflikt**, dvs. når sager eller personer er på kollisionskurs. Eksempel: Vred far anklager kommune for sjuksk.

Kilde: aiu.dk (Avisen i Undervisningen).

2.12 Medierne og integrationen

Tendensen er, at tonen i medierne generelt er hård og negativ, når det handler om integrationsspørgsmål. Allerede i 2009-2010 var medierne fyldt med artikler, der fokuserede på problemerne. Denne tendens ses også tydeligt, hvis man analyserer avisartikler fra 2009 og 2010 omhandlende indvandrere i Danmark.¹⁷

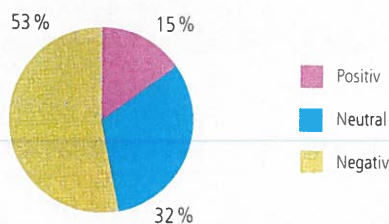
FIGUR 2.13. ARTIKLER OM INDVANDRERE I DANSKE DAGBLADE I 2009-2010. PROCENT.

17. Undersøgelsen tager udgangspunkt i avisartikler fra de landsdækkende dagblade i 2009 og 2010, hvor ordet „indvandrere“ indgår i artiklens overskrift. Artikler <150 ord er ikke medtaget i undersøgelsen. Undersøgelsen indeholder i alt 148 avisartikler.

Spørgsmålet er, om tonen har ændret sig siden. En lignende undersøgelse foretaget syv år senere viser følgende resultat.¹⁸

FIGUR 2.14. ARTIKLER OM INDVANDRERE I DANSKE DAGBLADE I 2016-2017. PROCENT.

Antallet af artikler med positive vinklinger er stadig det samme. Alligevel kunne det godt se ud, som om tonen er skærpet en smule til den negative side, da 54 procent af alle artiklerne beskæftiger sig med problemer med indvandrere i Danmark. Der er også sket et lille skifte i indholdet, da artiklerne i 2016-2017 i langt højere

18. Undersøgelsen tager udgangspunkt i avisartikler fra de landsdækkende dagblade fra 1. januar 2016 til 1. maj 2017, hvor ordet „indvandrere“ indgår i artiklens overskrift. Artikler <150 ord er ikke medtaget i undersøgelsen. Undersøgelsen indeholder i alt 103 avisartikler.

grad fokuserer på de dringer, vi i Danmark langt flere artikler, hvorvidt vi har råd og samtidig for eksempel verselle velfærdsstøt sket et lille skifte, tionsspørgsmålet i som en fordelingsp mod integrationsdipolitisk udfordring rolle. Om end der færre artikler, der og det, man kan konflikte, der er på specielt indvandre Der er stadig artik vandrer og efterk senterede i krimi noget nyt er der 2017, der kombiner vandring med terr

Indholdet af „c ikke ændret sig n 2017. De handler indvandrere som ressource, som vi tegrere på det dan derigennem også

FIGUR 2.15. C 2016-2017. P:

Note: Tallene for Ekstra Bladet.

kvens for
 orie, der får
 ; det ikke er
 historier i
 and bider
 red far ankla-

ar ændret sig
 gelse foretaget
 resultat.¹⁸

R OM IND-
 DAGBLADE I

positive vinklin-
 .lligevel kunne
 nen er skærpet
 side, da 54 pro-
 æftiger sig med
 re i Danmark.
 ifte i indholdet,
 i langt højere
 rgs punkt i avisartik-
 ide fra 1. januar 2016
 lvandrere" indgår i
 150 ord er ikke med-
 gelsen indeholder i

grad fokuserer på de økonomiske udfordringer, vi i Danmark står over for. Der er langt flere artikler, der problematiserer, hvorvidt vi har råd til at have indvandrere og samtidig for eksempel bevare vores universelle velfærdsstat. Der er tilsyneladende sket et lille skifte, der betyder, at integrationsspørgsmålet i disse år bliver betragtet som en fordelingspolitisk udfordring, hvorimod integrationsspørgsmålet som en værdipolitisk udfordring spiller en lidt mindre rolle. Om end der stadig er en del, er der færre artikler, der omhandler „danskhed“ og det, man kan kalde den mulige kulturkonflikt, der er på spil med hensyn til specielt indvandrere fra muslimske lande. Der er stadig artikler, der fokuserer på indvandrere og efterkommere som overrepræsenterede i kriminalitetsstatistikker. Som noget nyt er der enkelte artikler i 2016-2017, der kombinerer den stigende indvandring med terror-truslen.

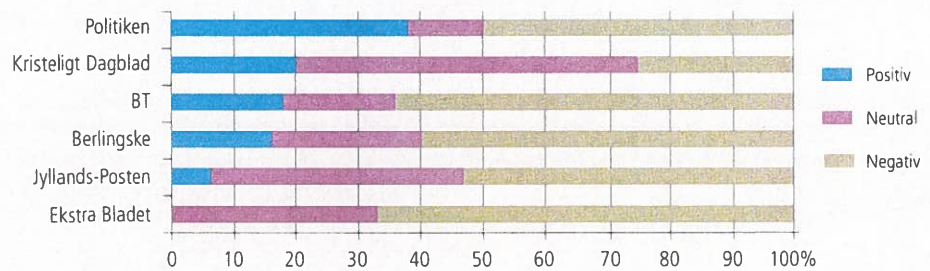
Indholdet af „de positive artikler“ har ikke ændret sig nævneværdigt fra 2010 til 2017. De handler først og fremmest om indvandrere som en uudnyttet økonomisk ressource, som vi skal være bedre til at integrere på det danske arbejdsmarked, for derigennem også i årene fremover at beva-

re en stærk arbejdsstyrke. Ligeledes er der artikler, der fokuserer på „det humanitære aspekt“. Indvandringen er ikke det store problem. Vi har råd, og vi er som rigt land forpligtet til at hjælpe uskyldige, der flygter fra krig og ufred. Det er mennesker, det handler om.

Det viser sig, at der er ret markant forskel på de forskellige dagblade. Nedenfor er der vist en figur, der viser forholdet mellem positive, neutrale og negative historier om indvandrere og integrationen i Danmark fordelt på de forskellige dagblade.

I den gamle firpartipresse var Berlingske Tidende historisk knyttet til De Konservative, og Politiken til De Radikale, mens Jyllands-Posten har rødder i nogle regionale aviser, der har haft tilknytning til Venstre. Når man ser på indholdet af artikler vedrørende indvandrere i Danmark, så fornægter historien sig ikke, da Berlingske Tidende og Jyllands-Posten med deres mere skeptiske tilgang og negative synsvinkel lægger sig op ad de borgerlige partiers holdninger på indvandrerområdet, som vi tidligere har beskæftiget os med, mens Politiken og til dels Kristeligt Dagblad

FIGUR 2.15. DANSKE DAGBLADES ARTIKLER OM INDVANDRERE. 2016-2017. PROCENT.

Note: Tallene for Ekstra Bladet er statistisk meget usikre, da undersøgelsen kun indeholder ni artikler fra Ekstra Bladet.

lægger sig op af De Radikales mere positive holdning til indvandrere.

Kulturminister Mette Bock har om netop denne problemstilling tidligere påpeget, at der er sket et skifte fra den *partibårne* presse til den *værdibårne* presse, hvor

avisene adskiller sig på baggrund af forskellige værdigrundlag.¹⁹ Når Politiken og Jyllands-Posten

19. Mette Bock: „Integrationsdebatten – har medierne et ansvar?“ i Torkil Svane, „Grænser for solidaritet“, Anis, 2016.

Lisbeth Knudsen (chefredaktør og direktør på Mandag Morgen): „Hvad er god integration?“

Mandag Morgen, 7. september 2016. Uddrag.

(...)

Det er naturligvis mediernes opgave at fokusere på det, der ikke virker i integrationen i Danmark, som TV 2 blandt andet gjorde det med dokumentarserien „Moskeerne bag sløret“. Det er mediernes opgave at sætte problemerne med parallelsamfund, radikalisering, isolerede kvinder og manglende beskæftigelsesgrad i ghettomiljøer på dagsordenen. Men det er også mediernes ansvar at sætte problemerne i proportion. Hvor mange er det reelt, der skaber problemer med kriminalitet, bander og parallelsamfund, og som ikke udviser respekt for de danske værdier og det danske samfund?

Hjarn V. Zernichow Borberg, økonom og tidligere medarbejder i Integrationsministeriet, har i den omdiskuterede bog „Nydansk – Er nydanskere og danskere virkelig så forskellige?“ forsøgt at konkretisere den faktiske størrelse af forskelligheden mellem danskere og indvandrere. 9 ud af 10 nydanskere bor for eksempel ikke i en ghetto – det gør mere end 99 procent af danskerne heller ikke. Men vi hører meget om de 10 procent. 97,3 procent af nydanskerne er ikke kriminelle – det er 98,8 procent af danskerne heller ikke, viser et par af de tal, Hjarn Borberg trækker frem i sin bog.

Når han kommer frem til et andet resultat end statistikker, hvor indvandrere ligger over 20 procent i kriminalitet, så er det, fordi disse blandt andet zoomer ind på en snæ-

ver aldersgruppe af 20-24-årige, hvor mindst 60 procent i denne kategori har færdselsovertrædelser. Så er kun cirka 10 procent af de mandlige efterkommere er kriminelle. Men kun cirka 0,2 procent af alle indvandrere. Andre tal viser:

- 71 procent af de 16-64-årige indvandrere er ikke på overførselsindkomsten, mens kun 33 procent af danskerne hører mest om de 29 procent, der er på overførselsindkomsten. Tallet for etniske danskere er tallet 83 procent.
- 33 procent af nydanske 20-24-årige har en videregående uddannelse, mens kun 10 procent af danskerne har det. Tallet for etniske danskere er 29 procent.
- Flertallet af muslimer (cirka 80 procent) går lige så lidt i moske, som 10 procent af danskerne (cirka 74 procent) gør.

For nu blot at nævne et par andre tal fra Borbjerg.

Det er ikke det billede, som man får, hvis man hører den offentlige debat og følger med i mediernes beretninger. Men det er et billede, som stik kan jo bruges til at tegne et realistisk billede, alt efter om man vælger en mere positive eller negative tilgang til sagen. Man kan zoomer ind eller ud på de tal, som man vil have, eller man kan zoomer ud på de tal, som man vil have. Det er vigtigt at tænke om, at vi bør se på hele billedet, når der næste gang sker noget, og ikke kun på reaktioner på en mediehistorie.

grund af for-
år for eksempel
er forskellige,

lebat i Danmark
kild Bak m.fl.:
2010.

ndag

ige mænd. Men
ategori er dømt
å er vi nede på, at
lige 20-24-årige
. Men de udgør
e indvandrere.

rige indvandrere
lkomst. Men vi
ocent. For dan-
nt.
20-24-årige er i
de uddannelse.
ere er 36 procent.
cirka 64 procent)
som flertallet af
cent) går i kirke.

r andre observati-

, som folk må
r den politiske
lierne. Og stati-
egne alle mulige
vælger den posi-
; til sagen, om
på den målgrup-
lket udsnit af en
Det kalder på ef-
på helhedsbille-
ker politiske lyn-
storie (...).

så handler det om forskellige værdigrund-
lag, og disse forskellige værdigrundlag
kommer klart til udtryk i integrations-
spørgsmål.

Generelt kan man sige, at tonen i Dan-
mark er hård. Ofte hører vi bekymringer-
ne om, at indvandrere kan være skyld i, at
vi kommer til at mangle penge til velfærd,
at islam trænger sig frem, og at der er risi-
ko for, at den danske kultur og den danske
kulturarv langsomt smuldrer, hvis ikke
tendenserne til et multietnisk samfund
stoppes. Denne retorik er blevet en natur-
lig del af den politiske debat og har været
det gennem de sidste små 20 år.

Når vi på den måde læser mange ar-
tikler om et emne og derefter undersøger,
hvordan emnet bliver italesat, så foretager
vi en „diskursanalyse“. Ovenfor er der så-
ledes foretaget en „lille“ diskursanalyse.

Diskursanalysen af avisartiklerne er lavet
ud fra den forudsætning, at medierne er
med til at bestemme normer og værdier.
Det betyder selvfølgelig, at et enkelt ind-
slag vist i Nyhederne en enkelt gang ikke
har den store indflydelse på befolkningens
holdninger. Det handler om den samlede
effekt af mange ensartede historier over
en længere periode. Derfor er det relevant
at beskæftige sig med, hvordan indvandre-
re generelt bliver beskrevet i medierne
over en længere periode.

2.13 At italesætte virke- ligheden – diskurser om indvandrere?

I det følgende vil vi arbejde lidt videre med,
hvad en diskursanalyse er, og hvordan den
kan anvendes som redskab til at undersø-

**TABEL 2.4. ANDELEN AF INDVANDRERE OG EFTERKOMMERE MED IKKE-
VESTLIG OPRINDELSE SAMT PERSONER MED DANSK OPRINDELSE, DER
SYNES MEGET GODT OM FORSKELLIGE STYREFORMER AT REGERE DAN-
MARK PÅ. 2016. PROCENT.**

	Indvandrere	Efterkommere	Dansk oprindelse
At landet har en stærk leder, der ikke behøver at bekymre sig om Folketing og valg	27	19	18
At eksperter, og ikke regeringen, træffer beslutnin- ger efter, hvad de mener, er bedst for landet	36	31	29
At militæret styrer landet	10	6	2
At borgerne vælger politikere, som repræsenterer dem og tager beslutninger på deres vegne	82	78	92
Demokratiindeks	85	83	93

Note 1: Tabellens første fire rækker er baseret på 1.969 besvarelser fra indvandrere, efterkommere og personer med dansk oprindelse, 2016.

Note 2: Andelen af besvarelserne *ved ikke* og *ønsker ikke at svare* på de fire spørgsmål er væsentlig større blandt indvandrere og efterkommere end blandt personer med dansk oprindelse, hvilket betyder, at personer med ikke dansk oprindelse har været betydeligt mere usikre i deres besvarelser.

Note 3: I demokratiindekset indgår alene de svarpersoner, som har afgivet en konsistent positiv holdning til demokrati og negativ holdning til de øvrige tre autoritære styreformere.

Kilde: Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriets Medborgerskabsundersøgelse.

ge, hvad der foregår, når vi diskuterer integrationspolitik.

En diskursanalyse tager udgangspunkt i diskurser. En diskurs er en mængde udsagn i form af skrift eller tale, som er med til at definere, hvordan vi betragter virkeligheden. En diskurs udgør med andre ord de „briller“, vi ser verden med.

For at illustrere, hvad en diskurs er, vil vi starte et lidt andet sted. En stor del af debatten, når man diskuterer integration, handler om medborgerskab. I hvor høj grad er indvandrere og efterkommere medborgere, der vil det samfund, som de lever i. Medborgerskab handler blandt andet om demokrati.

Hvad viser tabel 2.4? Det afhænger i høj grad af øjnene, der ser. Umiddelbart kunne man forestille sig mindst to versioner.

Eksempel 1

„Stadig stor forskel på opbakning til demokratiet hos etniske danskere og indvandrere og efterkommere“

Mange indvandrere bakker op om noget så udansk som en stærk leder, der ikke behøver at bekymre sig om Folketing og valg. Næsten 1/3 af alle indvandrere er tiltalt af tanken om den stærke leder. Dette skal ses i forhold til, at under 20 procent af de etniske danskere mener det samme. Med hensyn til de værdier, der ligger til grundlag for det repræsentative demokrati, er indvandrere også mere skeptiske end de etniske danskere. Der er således 10 procent færre indvandrere, der bakker op om, at det er godt, når borgerne vælger de politikere, der skal tage beslutninger. Det er således tydeligt, at indvandrere ikke bakker så meget op om det danske repræsentative demokrati som folk med dansk oprindelse.

Det er umuligt at afgøre, hvem der har (mest) ret. De samme tal kan bruges til at fremføre to meget forskellige konklusioner – nemlig på den ene side at det går dårligt med integrationsprocessen, og at der stadig er stor forskel på indvandreres og efterkommeres opbakning til demokratiet. Eller på den anden side, at indvandrere bakker op om demokratiet. Hvordan man tolker tallene og figuren, afhænger af, hvilken diskurs eller hvilken virkelighedsopfattelse, der er gældende, når integrationsprocessen bliver diskuteret i det offentlige rum. Vil man gerne tegne det negative billede af manglende tilslutning? Eller ønsker man at fremhæve et mere positivt billede af indvandrernes demokratiske integration? I det følgende vil vi fokusere på, hvordan man kan „*italesætte en virkelighedsopfattelse*“.

Eksempel 2

„Også indvandrere og efterkommere bakker op om demokrati“

Der er stor opbakning til det repræsentative demokrati. Både indvandrere og etniske danskere bakker op – for begge grupper er der en tilslutning på over 80 procent. For indvandrere er opbakningen 82 procent, og for de etniske danskere er der en opbakning til det repræsentative demokrati på 92 procent.

Dette slår også igennem i tabellen demokrati-indeks, som igen viser en solid opbakning fra både indvandrere og etniske danskere til det danske demokrati.

2.14 At italesætte en virkelighed – diskurst

Ovenstående eksempel viser, at det har vi tolker og *italesætte* det for nogle ord, synsvinkler, som skal beskrive det bindelse, at det kan skæftige sig med teoretikere påpeger skaber vores virkeligheden på den måde, problem vi hele tiden via de sociale relationer handler om, at dårligt uddannede danskere i uddannelse det til sidst virke

For at vende tilbage til assimilation og integration er eksempel ikke giver relationsprocessen bliver eller integration. Den ene form ikke men end den anden, når danskere, medier og andre anledningsdannere rindes assimilation som bliver assimilations rigtige måde at handle processen på. Dette at italesættelsen virkelighedsopfat

Hvis politikere assimilation som den en integrationsprocessens diskurs' der er knyttet til Over for denne diskussion anden „integrations-